

15! DIVADELNÍ FLORA

FESTIVALOVÉ revue

SO 14. 5. 2011

FESTIVALOVÁ RODINA

Tak jsme se obávali zbytečně – šapitó se nezřítilo, růžová meeting point kostka počala vrhat růžosvit na podloubí Konviktu a všechny premiéry sklidily zasloužené ovace. Pátek třináctého byl nakonec smolný jen pro českou hokejovou reprezentaci.

Poklidně dřímající město tak vedle rozhodující třetiny probrala k životu rozhlasová improvizace

Rádia Ivo před radnicí, jež proměnila festivalové i náhodné posluchače v jedno velké ucho.

Než se z reproduktorů suplujících ampliony místního rozhlasu počaly linout povědomé hlasy, oslovila nás

s kolegou Varyšem netrpělivá divačka, zda už to vypuklo. Ač jsme souhlasně a pravdivě přítakali, že žena trucovitě zamířila do nedalekého Informačního centra.

Věříme, že vy nám košem nedáte a přivážete informací o pestrém prvním dni vás na myslí oblází.

Dnešní odpoledne bude patřit loutkohrám pro děti. Napadá mě, že tvoříme takovou festivalovou rodinu. Své o tom vědí herečky Divadla na cucky, jež v rámci včerejší Grotesky „umělé rodiny“ vyráběly přesazováním diváků v hledišti. A své si o tom myslí i dvojice Voskovec a Werich, do jejichž korespondence máme prostřednictvím jedné z posledních repríz výjimečného představení Jana Mikuláška možnost nahlédnout.

Martina Pavlunová

DEBUTUJÚCA LUCIE PETRUŠOVÁ

Jednou z dramaturgických sekcií Divadelnej Flory je i tohoročne tanecné a fyzické divadlo. Prvý deň festivalu túto líniu otvorila česká premiéra inscenácie *Nobody*. Rozprávali sme sa s jej autorkou, Luciou Petrušovou, o choreografických začiatkoch.

Po dvoch rokoch sa opäť objavujete na festivale Divadelní Flora a hned s dvoma českými premiérami svojich projektov. Prečo ste sa rozhodli prezentovať svoju choreografickú prvotinu práve na tomto festivale?

Divadelnú Floru si pamätám ako krásny festival otvorený mladým tvorcom a novým veciam. Na základe tohto som sa rozhodla, že olomoucký festival bude pre prvé uvedenie inscenácie *Nobody* tým pravým.

Na oboch tu prezentovaných inscenáciách ste spolupracovali s britskou tanecníčkou a choreografiou Karlou Shacklock. Ako sa zrodilo toto partnerstvo? S Karlou som sa zoznámila v Londýne,

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 2 >>

pořadatel

spolupořadatel

hlavní partneři

za podpory

hlavní mediální partner

festival se koná za finanční spoluúčasti Olomouckého kraje, statutárního města Olomouc a Ministerstva kultury ČR

ÚVODNIK

ROZHĽADY

POKRAČOVÁNÍ ZE STR. 1 >>

kde sme obe pracovali pre jednu akrobatickú spoločnosť . V tom čase som už nosila v hlave koncepciu Nobody, a sice mojej prvej autorskej choreografie. Do tej doby som vystupovala len v pozícii interpreta. Spolu s Karlou sme sa rozhodli pre spoluprácu na dvoch choreografiách, v rámci ktorých sa obe vystriedame v pozícii choreografa aj interpreta. Zapojila som sa tak do Karlinho dlhodobého výskumného projektu Going Beyond, v rámci ktorého sa zaoberáme vedomím a filozofiou tanca. Spolu s ďalším tanečníkom Fionnom Gillom, kostýmerkou Giuliou Pecorari a hudobníkom Jarnom van Esom sme tak vytvorili tým pre Nobody a Beyond.

Čo je za koncepciou choreografie Nobody?

Inscenácia Nobody je tancom dievčaťa, do ktorého som vtlačila niečo z môjho života. Svoje osobné zážitky tu transformujem do symbolov, farieb, svetiel či tvarov, ktorých spojenie vytvára akúsi koláž. Ako tvorca nerada pracujem s epickým základom. Mám teda radosť, že Nobody nepretláča na diváka nijaký príbeh. Každý v hľadisku sa tak môže nechať unášať na poli snenia a odnieť si tak vlastný jedinečný prežitok.

Ste členkou holandského súboru

T.r.a.s.h., snažíte sa nadvázovať poetiku domovského súboru, alebo sa naopak uberáte vlastnou cestou?

Nobody nie je žiadnym nadvádzaním, istú spojitosť ale nemôžem poprieti. T.r.a.s.h. je jednou dôležitou etapou môjho života, otváram teraz ale novú kapitolu.

V nových inscenáciach domovského súboru už neúčinkujem.

V Nobody všetko stojí už len na mojich pleciach, prezentujem svoje poňatie tanca a divadla. V T.r.a.s.h. sú inscenácie tvorené kolektívne, teraz pracujem sama za seba.

Plánujete sa teda úplne osamostatniť?

Tanečník nikdy neostáva na jednom mieste, to by bolo hlúpe. Potrebuje totiž

rozhlásad, nové impulzy, potrebuje cestovať a nadvázovať nové kontakty. V súčasnosti spolupracujem s veľa inými ľuďmi na rôznorodých projektoch od exteriérových predstavení odohrávajúcich sa v lese, cez vodné perfomancie až po akrobaciu. Začínam tiež učiť, čo je ďalšia etapa života tanečníka.

Vaše choreografie vychádzajú z prekračovania vlastných fyzických schopností. Čo je základom tejto techniky?

Vychádzam z power jogy, ktorá trénuje telo i myseľ, zaoberá sa i hlasom a meditáciou. Vedľa toho je to japonská technika Body Weather, ktorou sa s Karlou zaoberáme. Ide o fyzické cvičenia, ktoré pripravujú telo nie len k fyzicky, ale i mentálne na prácu, pričom cvičíte nie len telo, ale i dušu. Toto je však len spôsob, ako telo formovať, ako ho udržať, ako byť neustále plný energie. To, čo ale najviac používate na javisku, sú transformované reflexie z vášho života.

V rámci Divadelnej Flory vediete i tanečný workshop. O čo sa budete najbližšie dva dni s účastníkmi pokúsať?

Cieľom môjho workshopu bude predstaviť účastníkom tanec a jeho podstatu, tiež môj spôsob uchopenia tohto umenia. Som veľmi rada za túto príležitosť prezentovať našu prácu mladým ľuďom, ktorí hľadajú svoju cestu k tancu. Myslím si, že by tento festival nemal byť iba o predstaveniach. Bolo by naopak výborné, ak by sa tu vybudovala istá tradícia workshopov. Účastníci, ktorí potom na Floru dorazia, budú mať možnosť stretnúť sa s tvorcami, nahliať do ich dielne, a tak lepšie preniknúť do výsledného diela. Zároveň sa tu otvára potenciál, aby sa tanečné dielne rozpríchli i mimo Prahy. Festival Divadelní Flora sa tak môže nadálej rozvíjať a navršovať o ďalšie úrovne.

Za rozhovor ďakuje
Dominika Široká

TARANT: „BYLA TO VÝHEŇ.“

S režisérem Michaelem Tarantem, uměleckým šéfem činohry Moravského divadla Olomouc a inscenátorem první premiéry letošní Divadelní Flory, Markety Lazarové, jsme se potkali o přestávce představení ve foyer MDO. Mezi pozdravy s dalšími hosty, skleničkami vína a vyprávěním impresí z představení jsme stihli i podnětný rozhovor.

K Markétě Lazarové se vracíte už po několikáté; co vás na ní láká jako na téma a na postavě?

Hlavně je to Vančura. Vančura je génius, takových máme jen pár, třeba Václava Černého nebo Leoše Janáčka – a právě Vančuru. Setkání s jejich tvorbou je vždycky velkolepé.

Původně byl v plánu Ibsenův Stavitel Solness, jestli se nepletu. Proč došlo ke změně?

Šlo o některé hostující herce, kvůli nimž se to muselo odložit. Ale byl tu také zájem polských divadel, která chtěla Markétu s námi doprodukovat, protože budeme Markétu hrát také v Polsku. Tím se to celé uspíšilo. Solness nicméně přijde na řadu v příští sezóně.

Nakolik vás inspiroval slavný Vláčilův film?

Podobně jako když jsme dělali Přelet nad kukačím hnázdem, což byl zase Formanův film, jsou tu nějaké impulsy. To jsou fenomény, podobně jako třeba Jágr (úsměv). Vláčil je na úrovni Bergmana či Felliniho, jsou to legendy, podobné jako Vančura. Ale vždycky je podstatné dílu dát vlastní divadelní tvar.

Pravidelně spolupracujete i s hudebníkem Danielem Fikezem,

který k Markétě složil hudbu. Jak k tomu došlo tentokrát?

To byla rychlá věc. Všem spolupracovníkům – scénografovi Tomáši Moravcovi, autorovi kostýmů Michalu Rittsteinovi a hudebníkovi Danielu Fikezovi – jsem zavolal a bylo to. Pro všechny je to srdeční záležitost, takže jsme si řekli: „Je to šibeniční termín, ale když je to Markéta, jdeme do toho.“ Táhne se to s námi už od konce osmdesátých let, kdy jsme ji dělali v Mahenově divadle v Brně, pak přišly ještě v rychlém sledu Pardubice, kde šlo o nahradu za Fausta, protože v revolučním kvasu nám vybouchl herec, vidíte, jak jsou ty indispozice herců časté. A pak ještě Polsko, což bylo hodně zajímavé, protože přístup polských herců je dost jiný a osobitý. Už jsme se domnívali, že se k tomu nevrátíme, ale teď, když to nastalo, tak jsme to domluvili velmi rychle, během několika minut.

Jak se vás vztah k Markétě lety proměňuje?

Ted' už je otcovský. Původně nás zajímala spíš svoboda, čest a víra. Což bylo aktuální jak v osmdesátých letech, tak dnes, když se podíváte na naši politickou scénu (smích). Dnes mě zajímají také vztahy mezi rodiči a dětmi, ty proměny, odpovědnost, city.

Nyní obecněji: máte už téměř za sebou první sezónu v čele činohry Moravského divadla. Jak jste se s divadlem sžili?

Nejdřív jsem byl děkovač a koukač. Moje první práce byly komorní a větší věci,

třeba Shakespeara, jsem svěřoval kolegům, hostujícím režisérům, ale uvědomil jsem si, že jsem nepracoval s většinou souboru, že je důležité připravit velkou inscenaci. Setkat se se všemi při společné práci co nejdřív. Což byl i jeden z důvodů, proč došlo k dramaturgické změně. Jsem rád, že jsme si společně prožili tuhle výheň.

Co vás čeká v příští sezóně?

Domluvili jsme se na spolupráci s Radovanem Lipusem, Michalem Langem, Januszem Klimszou, bude tu režírovat pan režisér Sládeček, slovenská legenda. Jednáme do budoucna s polskými režiséry. Příští sezona bude dramaturgicky volnější a taky ostřejší, obchodní oddělní pochopitelně úpí. Ale je to potřeba. Budeme zahajovat Schimmelpfennigovou Arabskou nocí v režii Martina Glasera.

Díky za rozhovor a užijte si premiérovou oslavu.

Vojtěch Varyš

IMPROVIZACE JE JEN PROSTŘEDEK, NE NÁŠ CÍL

Včerejší živé vysílání z prosklené kanceláře olomoucké radnice Radio Ivo stylizovalo do hlášení městského rozhlasu a debaty radních s opozicí. Po hodinovém, politicky nekorektním představení našla ještě trojice performerů sílu na rozhovor. Ten se nesl v podobném duchu jako jejich představení.

Dnes jste předvedli ukázkovou mystifikaci rozhlasem, mezi lidmi na náměstí to vřelo jako při předvolebních slibech. Dokážete si ale sami sebe představit jako politiky?

Johana Švarcová: Opravdu ne!

Petr Marek: My jsme jako občanské hnutí Příjemný úder svrhli starostu v Hranicích, ale na to, abych se pak angažoval v městském zastupitelstvu, jsem už neměl koule.

Marián Moštík: Stejně jako Johana.

Je pravda, že jste dali Radio Ivo dohromady už před deseti lety? Co

máte za uplynulou dekadu za sebou?

JŠ: Bylo mi devatenáct, takže necelých deset let to bude.

PM: Fakt tolík?! Je pravda, že jsme zaznamenali jistý vývoj. Zpočátku jsme byli dramaticky roztržení, hráli jsme tiše postav a dějů, v nichž jsme se pletli, snažili jsme se rozbíjet děj, teď už jsme ale ukázněnější. Hru Život nedocení tematicky obměňujeme se třemi základními postavami, které drží své charaktere, někdy ale přijde i na absurdní situace.

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 4 >>

POKRAČOVÁNÍ ZE STR. 3 >>

Jak vás napadlo propojení rozhlasové hry, divadelní improvizace a transformace tohoto spojení do činoherního tvaru?

JŠ: My jsme všichni milovníci rozhlasových her a mně přiskošlo potentní to, že byt' hrájeme hlasem, pracujeme i s mimikou a gestikou.

MM: Klasická rozhlasová hra je připravená a vysílá se, kdežto u nás může divák sledovat, jak celá věc vzniká, protože jde o improvizaci. Z činohry přebíráme hlavně kauzalitu záplettek.

PM: Primárním důvodem vyzkoušet formát rozhlasu na divadle bylo objevení kvalit tohoto spojení. Jde o specifické momenty, které máme všichni tři moc rádi. Zejména klamání divácké pozornosti, což tedy jde i v čisté rozhlasové hře; například když v půlce hry odkryjete, že jedna z postav je černoch, to okamžitě změní náhled diváka na hru.

Prý Radio Ivo původně vzniklo s myšlenkou vysílat z amplionů vesnického rozhlasu. Dnes se vám původní představa naplnila. Jaký byl rozdíl oproti vystoupení na divadle?

JŠ: Původní nápad přišel, když jsme s Petrem projízděli vesnicí, měli stáhnutá okýnka a zrovna hrálo nedělní hlášení místního rozhlasu. Bavila nás představa pouštět takto veřejně každou neděli i naše rozhlasové hry.

PM: No a pak se to posunulo k nápadu objíždět vesnice a přesvědčovat starosty, že existuje evropská směrnice, podle níž musí nechat jednou za čas vyzkoušet rozhlas. A že jim tuto službu splníme, když odehrajeme naši hru.

JŠ: Takže to byl vlastně takový podnikatelský zaměr.

Myslíte, že se dá v současné době užít uměleckými aktivitami v alternativním vymezení domácí hudební, divadelní či filmové scény?

MM: Ve výjimečných případech to jde, ale my to nejsme.

JŠ: Když se chce člověk takto realizovat a zároveň přežít, musí být aktivní jako tři lidi najednou, protože to zkouší na mnoha místech, což sebere hrozně času a energie.

PM: Já mám radikální názor, komunisticko-kapitalistický, že by se umění mělo dělat bez nároku na honorář. A když za něj umělec náhodou dostanou peníze, tak je to fajn, ale neměl by s tím počítat.

JŠ: To jsi měl říct předtím z radnice!

Víc než na exhibici a slovní hříčky se podle mého soustředíte na absurdní zápletky, surrealistické výjevy a dada momenty. Bavila by vás i divadelní improvizace pojatá jako sportovní klání, kdy proti sobě stojí dvě družstva a v jednotlivých disciplínách se za pomocí potlesku diváků poměřují ve svých kvalitách?

JŠ: Mně imprology a podobné věci nezajímají, proto mnohdy ani neříkám, že Radio Ivo je záležitost improvizace. Kdybych v ní měla soutěžit, byla bych jedna z nejhorších. Pomalá, nevtipná, nekolektivní, bez schopnosti udělat gag.

PM: Pro mě je improvizace svoboda, pouze prostředek, ne cíl. Jde o to vytvořit příběh, který by nás zajímal, navíc jej budujeme on-line. Téma z nás vyjde během hry, takže jde o trojitou psychoanalýzu, nebo vilo by nás hrát na konkrétní motivy. To je jako kdybych ukazoval, jak umím driblovat.

JŠ: Nebo jak rychle zahraju stupnici.

PM: No a proto taky nemám rád kytarová sóla.

MM: My nejsme soutěžní typy.

Dva z vás jsou na FAMU, co byste vypíchli ze současného českého filmu?

PM: Myslím, že všichni milujeme filmy Roberta Sedláčka. Je v nich život, uvěřitelné postavy a situace, které mají nuance, navíc jsou jeho snímky kinematograficky zajímavé. Právě jsme taky dokončili celovečerní film Nic proti ničemu, kde se sešel celý Láhor/Soundsystem (seskupení improvizacích divadelníků), premiéru bychom měli mít na Letní filmové škole v Uherském Hradišti.

Oba jste aktivními hudebníky, jak vnímáte své projekty v rámci domácí scény?

JŠ: No tak mně se MIDI LIDI líbí.

PM: Ehm, já mám ke Kazetám jisté výhrady, ale některé jejich písni se mi líbí.

JŠ: No tak já mám k MIDI LIDI taky výhrady, že.

Na závěr tematicky k letošnímu ročníku. Vzpomenete si, jak jste prožívali své patnáctiny?

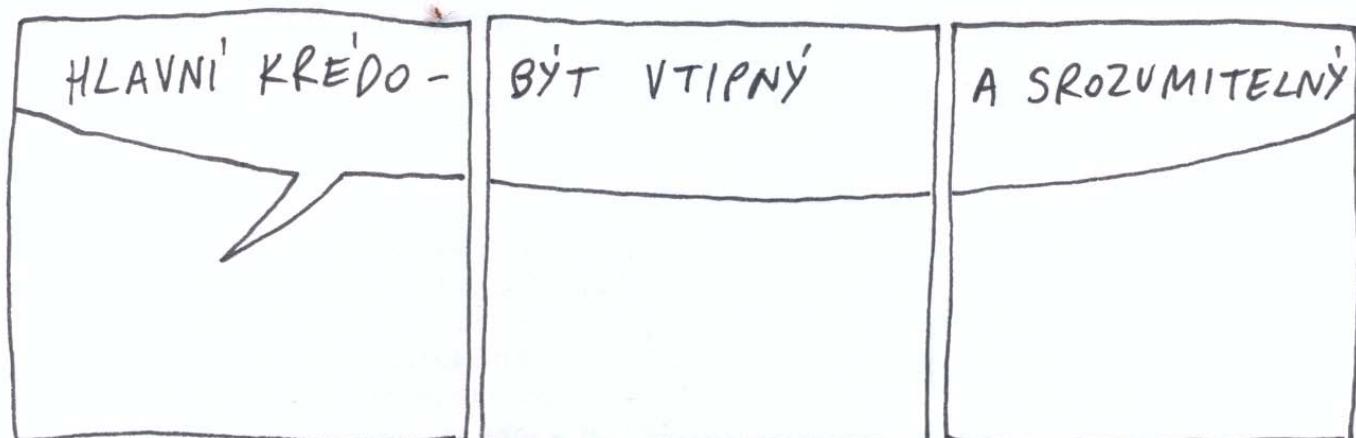
PM: Poslouchal jsem Slávka Janouška a byl jsem nemocný. A taky Abbey Road, to jsem poslouchal vlastně i cestou sem. A byl jsem panic. Ještě dlouho pak.

MM: Měl jsem jednu lavičku. A na ní jsem sám oslavil své patnáctiny s lahví vína.

JŠ: Já mám narozeniny v létě, takže jsem byla sama, protože všichni kamarádi byli pryč. Ale měla jsem velkou radost, že mám občanku.

PM: Patnáctiny byly vlastně moje první narozeniny bez narozenin, což trvá doted'. Ve čtrnácti jsem ještě od maminky dostal dárek, ale tehdy to bylo poprvé naprázdno. Snad jen, že jsem byl se svou platonickou láskou na polském filmu Yesterday. Musela mě ale krýt, protože jsem ještě občanku nedostal, i když mi už patnáct bylo. To jsou příběhy!

Za rozhovor děkuje Petr Vlasák

CO MĚ NAUČILI SOUROZENCI...

V euforické náladě po vydařené premiéře Grotesky jsme si s kameramanem Andym Fehu dali v podloubí parkánu dostaveničko s herečkami Divadla na cucky Adélou Nesrstovou, Dominikou Šindelkovou a pravidelně hostující Johanou Vaňousovou. Na chvíli se přidal i režisér Jiří Jelínek, naopak Tomáš Uher interview odmítl, avšak komentoval odpovědi zpovzdálí. A to i v případě, že se rozhovor přesunul k zrcadlu na toaletách, kde se dívky zbavovaly silných vrstev divadelního líčení.

Inscenace pojednává o dvou zdánlivě postižených sourozencích. Kde jste hledali inspiraci pro svou retardaci?

Adéla: Nechtěli jsme předvádět handicapované lidi, protože nám to příšlo hloupý a urážející. Tak jsme si pozvali slečnu pohybářku Hanku Košíkovou. Původně nám ji chtěl dělat Žužu (Jan Žurek, intendant Divadla na cucky), ale zjistil, že to nezvládne.

Johana: Já jsem si říkala, co je na mně dobrýho, a zjistila jsem, že mám fakt dobrý nohy. Takže jsem to zaměřila od pasu dolů a od té chvíle jsem to jela vlastně jenom v tom. Myslím, že všichni chápou, že jsem ukázala maximum. I did my best, jak říkají Angličani.
(smích)

Jelínek: Johanka totiž, to se o ní málo ví, je mistryní republiky v butó. A v tom bylo hodně velkých zdrojů.

Johanka: Opravdu vděčím lidem v Duncan Centru, že jsem si dnes ani jednou nevykloubila stehenní kost. Kdybyste mě do něčeho chtěli zapojit, mileráda svýma nohami přispěju.

Adéla: To já teď budu týden relaxovat svoji ruku. Jsem levák, takže pravá ruka vždycky byla ochuzená o všechno, nic nemusela, nic nedělala. A teď jsem jí dala příležitost, aby se vyjádřila.

Dominika: Ty si vlastně plníš sny teďka...
Adéla: Pravá ruka si plní sny.

Dominika: My jsme si tím představením vlastně chtěli splnit naše sny.

Johana: No, Dominika si je plní docela denně. A touto inscenací jenom pokračuje.

Jste jako režisér spokojený? Jak vlastně představení vznikalo?

Jelínek: To bych rád řekl. To je důležitý, protože tohle představení jsme čistého času stavěli týden. Protože jsme neměli

místo, čas, herce... Takže jsem úplně blažený.

Rád pracujete s prvkem improvizace, v představení je například pasáz s přesazováním publika. Z kolika procent je celé představení improvizace?

Jelínek: Sedmdesát pět procent inscenace byla improvizace. Třeba Tomáš ví, že má přijít a mluvit. Anebo holky vědí, že si mají sednout k lampičce a mluvit. To je všechno, co o tom vědí.

Dominika: Na základě improvizace vznikly scénky, které jsou teď pevně dané. Ale něco je hodně, hodně volné. Já třeba celou dobu nevím, co mám dělat.

Adéla: Já třeba improvizovat vůbec neumím. Takže je to vlastně hrozně zvláštní, že jsem to dneska nějak odehrála. Je to otázka, co je to improvizace a co je naučené.

Písničky v představení vznikly také improvizovaně?

Johana: Písničky složil Jirka Jelínek a hudbu náš klavírista Filip.

Dominika: My jsme potřebovali hlavně nějaké hity. A Jirka umí tak krásně improvizovat a krásně rýmovat, že vždycky během asi deseti vteřin vymyslel nějaký text. A potom zjistil, že je blbej, tak ho předělal.

Groteska je o dvojčatech a jejich sourozeneckém vztahu. Co naučili sourozenci vás?

Adéla: Moje patnáctiletá sestra mi dneska řekla: Konečně jsi hrála sebe. (smích) Takže mi do této role dala hodně. Ještě že jí mám.

Johana: Moje ségra mě třeba naučila, že život není tak černej, jak si kolikrát myslím.

Dominika: Já mám tři bratry, takže mě naučili mnohé. Prostřední mě naučil, že se nemám divit, když mě čtyřleté dítě honí s nožem po bytě. Nejstarší bratr to, že nálada člověka se nedá nikdy odhadnout.

A nejmladší mě naučil říkat „l“. Ne, naopak! Já jsem ho to naučila. Umí to nejlépe na slovech Bolek a Lolek.

Tomáš Uher zpoza rohu: Dneska je třináctého?

Všechny: Ano!

Adéla: Ale už za dvě minuty končí.

Johana, vloni jsi absolvovala na KALD DAMU a na Divadelní Floře jsi hrála loutkovou pohádku i vystoupila s vaším studentským dívcím voicebandem Jelení loje. Co děláš ted?

Johana: Zatím jsem na volné noze. Půlroku jsem byla na stáži v zahraničí. Teď jsem se vrátila a začínám tu české projekty. Prvním byl nonverbální duet Werther v La Fabrice v Praze a hned druhým Groteska. A Jelení loje stále zpívají – v květnu máme jedenáct koncertů.

Co jste dělaly, když vám bylo patnáct?

Adéla: To jsem se učila na přijímačky na hejčínské gymnázium, kam jsem hrozně chtěla. A chodila jsem do dramataku.

Johana: Moje patnáctý léta byly asi moje nejhorší léta. Byla jsem nesnesitelná. Strašně se ve mně pralo to, že jsem chtěla všude hrát a vystupovat a přitom být hrozně drsná a chodit za klukama, kteří vůbec neměli zájem o holky z hudebky. Jsem ráda, že už je to za mnou.

Dominika: Já jsem byla naopak výborná v patnácti. Skvělá. Psala jsem básně. A chodila jsem převážně v černé barvě, ploužila jsem se světem a chtěla jsem, aby ze mě čísel ten umělecký smutek, který jsem vyjadřovala v menstruačních básních.

Tomáš Uher zpoza rohu: A byly psány menstruační krví...

Dominika: Nebyly! (smích) Ale hlavně jsem snila, že potkám velkou lásku. A půlroku na to, bum, bylo mi šestnáct a potkala jsem Honzu Žúrku (intendant Divadla na cucky, pozn. red.).

A jak teda balíte kluky?

Dominika: (smích) No hlavně je opravdu člověk musí balit. Nečekat, že tě sbalí oni.

Adéla: Já znám jenom deset způsobů, jak balit holky, a to je „dělat nic“ (citace z inscenace Groteska, pozn. red.). Takže já to vlastně neumím.

Dominika: Přirozený šarm prostě, šmarjá. To de samo, na to není přece žádný trik.

Za rozhovor děkují Andy Fehu a Martina Pavlunová

VIZUÁLNA KOLÁŽ NOBODY PREKRAČUJE HRANICE

Lucie Petrušová dorazila na pätnásť Divadelnú Floru hneď s dvoma projektmi, pričom oba predstaví v českej premiére. Nobody a Beyond sú performačným „tandemom“, ktorý vzišiel z partnerskej spolupráce Petrušovej s britskou choreografiou a tanečníčkou Karlou Shacklock. Každá z dvojice si vyskúšala okrem autorskej role i pozíciu interpreta a v spolupráci s tanečníkom Fionnom Gillom, hudobníkom Jarnom van Esom a kostýmerkou Giuliou Pecorari tvoria päťčlenný tvorivý tím.

Nobody je intímnym pohybovým monológom tancujúcej Karly Shacklock. V subtilnej temnej atmosfére sa vynára koláž zvukových a pohybových vnemov, ktoré sa vyhýbajú dejovému základu. Jediným epickým prvkom je večný cyklus vzniku a zániku, čoby rámcem inscenácie. Osamelá postava Dievčaťa prechádza procesom hľadania samej seba, vlastnej identity. Spočiatku uväznená v kukle spoločenských konvencí a pretvárky zvláda okrem nesmelých krokov akurát úslužné poklony. Futuristická „kovová“ schránka tanečníčky zhmotňuje

deformovanú sterilitu moderného sveta, v ktorom masky nahradili pravé tváre. Štylizované pohyby živej bábky sú sprevádzané naivnou jarmočnou hudbou. Sebavedomejší pohyb, vystupovanie z ustanovených pravidiel strieda následný pád ústiaci v zmenu. Dievča odhadzuje čiernu škrupinu a vylieza nahá vo svojej animálnej prirodzenosti. Kontrapunkicky pracuje Petrušová s rituálnymi pohybovými motívmi evokujúcimi návrat od pretvárky k zvieracej úprimnosti, ktorú umocňuje i pletená „koža“. Choreografička zároveň v hudobnej zložke inscenácie odkazuje k orientálnym koreňom svojej tvorby (pracuje s technikami power jogy či japonského body weather). Animálnu medzihrú opäť striedajú kakofonické zvuky korešpondujúce s trhanými pohybmi, dievča opäť vystupuje zo svojej „kože“. Znovu sa stáva nikým.

Je zrejmé, že sa ambiciozna Lucie Petrušová so svojou prvotinou vydáva vlastným smerom. Oproti explozívnej, občas až násilnej poetike domovského T.r.a.s.h. pracuje vo svojej choreografickej koncepcii s výrazne jemnejším, intímnym pohybovým jazykom. Nobody je teda posunutím autorkinej osobnej medze a novou etapou sľubne sa črtajúcej tvorivej cesty.

Dominika Široká

MOC, LÁSKA A ODPUŠTĚNÍ VE VELKÉM

Baladický román Vladislava Vančury, oslavující odvahu, lásku a životní plnost, uvedlo první festivalový den Moravské divadlo. Pokud si někdo při loňské změně (nejen) uměleckého šéfa kladl otázku, k čemu bude repertoár činohry MDO směřovat, tato inscenace je jasným signálem. Michael Tarant chce dělat vizuálně a hlavně emocionálně poutavé divadlo, kde patos není vadou, ale naopak neoddělitelnou součástí. Upřímně, na to je třeba velká odvaha. V postmoderně se moc nenosí srdcervoucí monology o nešťastné

nechtěné lásce a smrt kvůli cti. Navíc je na ně Vančurův román neuvěřitelně bohatý. Ke všemu tam, kde původní text využívá literární nadsázky a komentářů vypravěče, se autoři dramatizace Tarant s Cejkem cíleně vyhýbají zcizování a nechávají postavy prožít si každé utrpení naplno. Rytíři beze cti se ohánějí vlastní svobodou a Boha se dovolávají všichni. Jak už to tak bývá, ten stojí při těch silnějších. Záměrem je velkolepost, cílem emoce, publikum jasné. Inscenace očividně cílí na abonenty MDO, ale zajímavější bude sledovat, jak na tento režijní záměr přistoupí početné olomoucké studentstvo. Velká slova zaznívají na velké scéně, na které visí provazy měnící se ve zvony, pouta nebo oprátku. Stejně tak plachta, dominanta jeviště, se pod rukama herců jednoduše proměnuje z chránící teplé pokrývky na hradbu tvrze Roháček, hrob i univerzální skrýš. Tarant s tím, co na jevišti má, umí chytře a hlavně divadelně pracovat. I přes to, tři hodiny pokud možno co nejsilnějších emocí brání před hloupým patosem hlavně herecké výkony. Klára Klepáčková v hlavní roli

dostala podobnou úlohu v krátké době už podruhé – budoucí schovanku kláštera ztvárnuje i v inscenaci Něco za něco – a i teď hraje bezchybně. Skvělou volbou je obsazení Petra Krále. Své silné a emocionálně přepjaté momenty nepřehrává a dávkuje postavu Kozlíka v přesném poměru trojice: moc-zodpovědnost-odpuštění. Konflikty hříšných, ale milujících postav umocňuje sic výsostně dramatická, stále pouze doprovodná hudba. V podtitulu se mluví o „rockovém eposu“. Epos možná, rockový těžko. Spiš je to surovost, která se cpe do každé skulinky jednání. Dramatizace vyhřezla z textu onu zvířecost, která se v postavách pere a nakonec vyhrávají náboženskou pokorou a odpuštěním. Syrové, do nekonkrétního středověku laděné kostýmy jsou, stejně jako celá inscenace, vizuálně působivé. Symboliku (krom krve) v nich ale nehledejte. Spoluvtvářejí Tarantův monstrózní obraz. V olomoucké Markétě Lazarové jde o velké prožitky a velké masivní divadlo. Intenzita emocí je ale silnější než propojení s divákem. Všudypřítomná exprese tak zůstává pouze na jevišti.

JÁ CHCI MÍT ZA BRÁCHU TUKANA

Divadlo na cucky přišlo s Groteskou. Groteska (Slapstick) je původně román Kurta Vonneguta. Vedou se spory, jestli ho číst německy, nebo anglicky. Ne ten román, ale jméno autora. A taky se někdy psal jenom Kurt Vonnegut a někdy Kurt Vonnegut, Jr. Ale šlo přitom o téhož spisovatele. Toho, jehož do češtiny báječně překládal Jaroslav Kořán, toho, o němž napsal písničku Michal Horáček a zpíval ji Richard Müller. Groteskou se v osmdesátých letech v divadelním světě proslavil režisér Petr Lébl. A tak by se dalo pokračovat. Vonnegut říkával, že z jeho knih se mu dělá šoufl. To je pocit, který zná asi každý, kdo pravidelně něco píše. A nemusí to být tak třeskuté vtipné, originální a neskutečné knihy jako ty Vonnegutovy. (Třeba Časotřesení, kde

vesmír utrpí náhlou krizi sebedůvěry a smrští se o deset let.) A pak je tu ještě Jiří Jelínek. Showman, improvizátor, herec, režisér, kreslíř, humorista a bůhvíco ještě. Někdo, koho bychom si možná s Vonnegutem nikdy nespojovali. A ono je to taky jedno. Jelínek režíroval v Divadle na cucky Grotesku volně dle Vonneguta, která měla v pátek 13. na Floře premiéru, a to nás zajímá. Když se spojí cirkus (šapitó) a kabaret, říkává se tomu varieté. Nebo říkávalo. V tomto nejlepším duchu nás Cucky oblažují sérií písni, gagů, žertovných dialogů a proslovů. Trochu při tom používají metody oné klasické němé grotesky, ale především se soustředí na kombinaci slova, hudby a herectví. Tak třeba Adéla Nesrstová, na niž šlo toho večera ve stanu na parkáně oči nechat, vyvolávala smích kamenným výrazem a ironickým nadhledem; Johana Vaňousová, chvalně známá absolventka KALD DAMU, zas nespoutaným

klaunstvím. Tohle spojení kupodivu fungovalo báječně. Občas se přidala svým pompézním projevem Dominika Šindelková (naše redakční kolegyně) a nic by nešlo bez permanentního klavírního doprovodu Filipa Krejčího. Je o mně známo, že jsem ctitelem Iakovické komiky Tomáše Uhra, která ani tentokrát nezklamala. Kromě závěrečného momentu s vyvoláváním a přesazováním diváků se jednalo o jednu velkou a nesmírně zábavnou jízdu, kterou si lze kdykoli zopakovat. Počínaje návodem na sbalení kluka a předstíráním idiocie/geniality dvojčaty zdaleka nekonče. Ač se dívám na produkce Divadla na cucky se sympatiemi, nejsem jeho bezvýhradným fanouškem. Groteska se spolu s Mme Bovary řídí k vrcholům. Do tohohle baru s červenými lampičkami se budu rád vracet.

Vojtěch Varyš

NAJPIEKNIEJSZA KATASTROFA EKSPLODUJE SUPERNOVA!

Nejen divadlem živ je člověk. Kromě filmů tak sází dramaturgie festivalu i na hudební doprovodný program. Tento rok opět láká spíš na svou pestrost a kvalitu než na okoukaná jména z plakátů. Během následujícího týdne se dostane hlavně na originální projekty pocházející ze zemí Visegrádské čtyřky. V pátek třináctého otevřala na nádvoří Konviktu večer polská kapela Miloopa. A svým koncertem zprostředkovala návštěvníkům dokonalou projížďku napříč hudebními žánry.

Miloopa se v Olomouci zastavila na svém turné už potřetí. Stálá pětičlenná sestava muzikantů s sebou na velké festivaly přibírá i VJe, trumpetistu či rappera. Včera ale přijela kapela, která se pojmenovala podle oblíbené dětské výživy, v tradičním složení a bez vizuálního doprovodu. Okleštění audiovizuálního projektu mohlo fandy daného trendu zamrzet, Poláci na podiu však brzy počáteční rozpačitost rozehnali tančními rytmami.

Zpěvačka Natalia Lubrano svůj vokál, který si ponejvíce liboval v soulové poloze, často zpestrovala experimenty s megafonem a hlasovým modulátorem. Tím zastoupila i mužský rap či hrdelní zpěvy. Basa, bicí, kytara, klávesy a syntezátory jely během sedmdesátiminutového listování encyklopédii hudebních žánrů.

v naprosté, až nelidsky přesné harmonii. Elektronika nepodporovala jen rytmus a melodie, mnohdy suplovala i roli trumpetisty či hráče na didgeridoo. Na své si přišli fanoušci taneční elektroniky při drum'n'bassu, breakbeatu a junglu či při veselé poskakujících groovy rytmech. Došlo i na melancholičejší polohy trip hopu či houpavé souznění při reggae a dubstepu.

Vlažný start koncertu se díky živelné energii Miloopy brzy zlomil, před podiem jejich hudba strhla i několik lidí k extatickým tanečním kreacím. Asi stovka lidí na nádvoří však spokojeně měnila rytmické pokyvování hlavou podle toho, jak Miloopa chtěla. Nepochopil jsem ale jednu věc. Byť se kapela ještě dvakrát na podium vrátila s nachystanými přídavky, vždy tleskala jen hrstka hudebou se bavících. Krom tohoto tradičního paradoxu typického pro klub na malém městě se ale pátek třináctého nijak negativně nezapsal. Vše proběhlo hladce a s úsměvem z příjemného

startu patnáctileté Flóry, teplé počasí vydrželo i po půlnoci. Jediná katastrofa zůstala po Miloopě v jejím refrénu. Najpiekniesza katastrofa – eksploduje Supernova!

Petr Vlasák

PROGRAM

DNEŠ

- SO 14. 5.
baletní sál MDO / workshop současného tance
- 14:00 Konvikt / šapító / pohádky SVETŘÍK Damúza
O RACKOVI... Divadlo Serpens
- 16:30 Konvikt / Divadlo K3
Karla Shacklock BEYOND
Lucie Petrušová & Lucia Kickham
- 18:00 Moravské divadlo
Dora Vicenková
KORESPONDENCE V+W
Divadlo Reduta
Národní divadlo Brno
- 19:00 Konvikt / filmový sál
PUDR A BENZIN
r. J. Honzl, 1931
- 20:45 Konvikt / nádvoří / koncert Korai Öröm
- 22:30 Konvikt / šapító
KABARET HAŠEK
A Studio Rubin Praha
- NE 15. 5.
baletní sál MDO / workshop současného tance
- 12:30 Konvikt / filmový sál
HEJ – RUP!
r. M. Frič, 1934
- 14:30 Konvikt / šapító
KABARET HAŠEK
A Studio Rubin Praha
- 16:00 Konvikt / filmový sál
SVĚT PATŘÍ NÁM
r. M. Frič, 1937
- 17:30 Konvikt / Divadlo K3
Charlotta Öfverholm
FOUND & LOST
VerTeDance
- 19:30 Moravské divadlo
Peter Handke
SPÍLÁNÍ PUBLIKU 2010
Divadlo Komedie
- 21:30 Konvikt / nádvoří / koncert ŽIVÉ KVETY
- 23:00 Konvikt / šapító
DJ Myslivec & DJ Fuzzy Osbourne

Hej – rup!

12:30 / Konvikt / filmový sál

Tíživá situace světové hospodářské krize se stala předmětem satirické tvorby V+W v režii Martina Friče. „Hejrupáci“ pod maskou veselohry komentují kapitalistické selhání a svým levicovým ideálům nasazují klaunskou masku; v příběhu se bývalý továrník a nezaměstnaný dělník rozhodnou založit družstvo, se kterým postaví obytný dům i vlastní mlékárnu.

-df-

Svět patří nám

16:00 / Konvikt / filmový sál

Filmové zpracování hry Osvobozeného divadla Rub a líc, reagující na sílící nacistickou hrozbu, se svou aktuálností již dva roky před vypuknutím války zařadilo na vrchol celosvětového žebříčku antifašistických filmů. Stejně jako hry dua V+W působil snímek coby náplast pro sužované obyvatelstvo, jemuž nabídlo groteskní formou zpracované naléhavé otázky, přesvědčení o síle jednoty a víru v lepší budoucnost.

-df-

Found & Lost

17:30 / Konvikt / Divadlo K3

Charlotta Öfverholm, švédská choreografka a performerka, jež patří k nejuznávanějším osobnostem světové taneční scény, na loňské Divadelní Floře excelovala v tanečních představeních Lynn a Pas de deux sans toi. Letos ve světové premiéře uvede své nejnovější dílo – unikátní duet Found & Lost. Ve fyzicky náročném, poetickém i humoristickém duetu účinkují Veronika Kotlíková a Tereza Ondrová, tanečnice uskupení VerTeDance. Představení se odehraje ve dvou uvedeních 15. a 16. 5., z nichž druhé v pořadí proběhne za účasti autorky.

-mp-

Spílání publiku 2010

19:30 / Moravské divadlo

Divadelní hra Petera Handkeho, která brojila proti divadelním konvencím, způsobila v šedesátých letech logicky skandál. V podání Divadla Komedie jde o živou a pekelně vtipnou zábavu, která úctuje s osmiletou kariérou Komedie, se zvyky herců, stylem režiséra Pařízka, leností a snobstvím diváků, trapností kritiků, hloupostí politiků a vůbec nejvíce – s občany a diváky. Diváci pražského komorního divadla tvoří vcelku věrnou fanouškovskou základnu, která už si nechala vyspílat mnohokrát, o to zajímavější bude sledovat reakce olomouckých diváků. Nemluvě o obtížném přenosu interních narážek a výpovědi o osudu jednoho z nejpodstatnějších českých divadel dneška. Gabriela Mičová a párové Finger, Pechlát a Majer ve vrcholné formě. Zásadní zážitek.

-vv-

Živé kvety

21:30 / Konvikt / nádvoří

Bratislavská kapela Živé kvety je mimořádným zjevem na slovenské hudební scéně. Pilířem skupiny je zpěvačka a jedinečná textařka Lucia Piussi s odzbrojujícím projevem, která tvoří spolu s kytaristou Peterem Bálíkem dokonalý tvůrčí tandem. Hudebně jde o přímočaré rockové písničkářství s přesahy do folku i punku. V textech zaznívají prosté, ale o to silnější pravdy – vše je autentické a poctivě odžité. Slogan Patti Smithové „tři akorci a pravda“ padne na Živé kvety jako ulit -df-

Další reflexe z Divadelní Flory čtete online na stránkách: www.divadelniflora.cz | www.divabaze.cz | www.rozrazilonline.cz | www.divadelni-noviny.cz

šéfredaktorka: Martina Pavlunová, **redakce:** Iva Najd'onovová, Dominika Šindelková, Dominika Široká, Marek Johan, Vojtěch Varyš, Petr Vlasák, Martin Zavadil, **korektury:** Veronika Zýková, **komiks:** Blanka Švédová, **foto:** Jiří Doležel, Lukáš Horký a archiv DF, **sazba:** Zdeněk Vévoda.

e-mail: diflora11@gmail.com | **tisk:** Tiskárna ČD, Nerudova 1, Olomouc, tel.: 972 741 204, e-mail: tiskarna@zc.cd.cz